

Seat No. : _____

NG-106

November-2025

LLB, Sem.-III

202 : Labour and Industrial Law-1

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 100

સૂચના : દરેક પ્રશ્ન સમાન ગુણ ધરાવે છે.

1. ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારા 1947 અન્વયે “કામદાર”, “ઉદ્યોગ” અને “ઔદ્યોગિક તકરાર” ઉચિત કેસો તથા ઉદાહરણો સાથે વિગતે સમજાવો.

અથવા

1. ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારા 1947 અન્વયે “લે-ઓફ” તથા “છટણી” અંગેની જોગવાઈઓ સમજાવો.
2. ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારા 1947ના હેતુઓ અને કારણો વિશે વિગતવાર ચર્ચા કરો.

અથવા

2. ગુજરાત (બોમ્બે) ઔદ્યોગિક સંબંધક ધારા 1946 અન્વયે વિવિધ પ્રકારના સંઘોનું વર્ગીકરણ વિગતવાર સમજાવો.
3. ઔદ્યોગિક રોજગાર (સ્થાયી હુકમો)ના કાયદા, 1946 હેઠળ “સ્થાયી હુકમો” અને “નમૂનાના સ્થાયી હુકમો” અંગેની જોગવાઈઓ કેસ-લો સહિત વિગતે સમજાવો.

અથવા

3. ઔદ્યોગિક રોજગાર (સ્થાયી હુકમો)ના કાયદા 1946 અન્વયે “ખાતાકીય તપાસ”ની જોગવાઈઓની ઉચિત કેસો સાથે ચર્ચા કરો.
4. મજૂર સંઘના ધારા-1926 હેઠળ નોંધાયેલ મજૂર સંઘના હોદ્દેદારોના હક્કો અને જવાબદારીઓ કેસ-લો સહિત સમજાવો.

અથવા

4. મજૂર સંઘના કાયદા, 1926 હેઠળ ભારતમાં મજૂર સંઘનો ઇતિહાસ જણાવો.
5. સમજાવો : (ગમે તે બે)
  - (a) આઈ.ડી. એક્ટ 1947 હેઠળ “હડતાળ”
  - (b) ગેરકાયદેસર ફેરફારો અને તેના ઉપાયો
  - (c) ગુજરાત (બોમ્બે) ઔદ્યોગિક સંબંધક ધારા 1946 હેઠળ “સામૂહિક સોદાગીરી”
  - (d) ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારા, 1947 હેઠળના વિવિધ સત્તા-મંડળો

Seat No. : _____

NG-106

November-2025

LLB, Sem.-III

202 : Labour and Industrial Law-1

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 100

Instruction : Each question carries equal marks.

1. Explain in detail the terms “Worker”, “Industry” and “Industrial Disputes” under the Industrial Disputes Act, 1947 with relevant cases and illustrations.

OR

1. Discuss the provisions of the “Lay-off” and “Retrenchment” under the Industrial Disputes Act, 1947.

2. Discuss in detail the aims and objects of the Industrial Disputes Act, 1947.

OR

2. Explain in detail the classification of various types of Unions under the Gujarat (Bombay) Industrial Relationship Act, 1946.

3. Explain in detail the provisions relating to “Standing Orders” and “Model Standing Orders” with case laws under the Industrial Employment (Standing orders) Act, 1946.

OR

3. Discuss the provisions relating to the “Departmental Inquiry” with relevant cases under the Industrial Employment (Standing Orders) Act, 1946.

4. Discuss the Rights and Duties of the office bearers of the Labour union under the Trade Union Act, 1926.

OR

4. Explain in detail the history of the Trade Unionism in India under the Trade Unions Act, 1926.

5. Explain : (Any **Two**)

(a) “Strike” under I.D. Act, 1947.

(b) Illegal changes and its remedies

(c) Concept of “Collective Bargaining” under the Gujarat (Bombay) Industrial Relationship Act, 1946.

(d) Various Authorities prescribed under the Industrial Disputes Act, 1947.